

HRVATSKI ZAVOD ZA HITNU MEDICINU

1815

Na temelju članka 12. stavka 2. Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje djelatnosti hitne medicine (»Narodne novine«, broj 71/2016) Hrvatski zavod za hitnu medicinu utvrđuje

STANDARD

ZAŠTITNE RADNE ODJEĆE, OBUĆE I OSOBNE ZAŠTITNE OPREME RADNIKA U DJELATNOSTI IZVANBOLNIČKE HITNE MEDICINE

Članak 1.

Ovim standardom utvrđuju se minimalni uvjeti koje mora ispunjavati radna odjeća i obuća te sredstva osobne zaštite za radnike u timovima na terenu izvanbolničke hitne medicinske službe u Republici Hrvatskoj.

Standard je utvrđen temeljem zahtjeva propisanih Direktivom Vijeća 89/686/EEZ o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na osobnu zaštitnu opremu, Direktivom Vijeća 89/656/EEZ) o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za uporabu osobne zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ), Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti te Pravilnikom o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme.

Članak 2.

Zaštitna radna odjeća i obuća te sredstva osobne zaštite za radnike u timovima na terenu izvanbolničke hitne medicinske službe u Republici Hrvatskoj moraju ispunjavati minimalne uvjete u roku od tri godine od dana donošenja ovog standarda. U tom roku se zamjena postojeće radne odjeće i obuće mora provesti na način da se godišnje nabavlja minimalno 1/3 radne odjeće i obuće propisane ovim standardom.

Članak 3.

Zaštitna radna odjeća i obuća te sredstva osobne zaštite u ovom standardu mora zadovoljavati stupanj zaštite temeljem Procjene rizika izrađene u pisanom ili elektroničkom obliku koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i Pravilnikom o izradi procjene rizika.

Zaštitna radna odjeća i obuća za radnike u timovima na terenu mora zadovoljavati normama propisane uvjete za kvalitetu, udobnost i specifične zahtjeve s obzirom na potrebe službe i uvjete okoline u kojoj se primjenjuje.

Radna odjeća i obuća za radnike u medicinsko prijavno-dojavnoj jedinici mora udovoljavati kvaliteti, udobnosti i specifičnim zahtjevima s obzirom na uvjete rada u medicinsko prijavno-dojavnoj jedinici.

I. ZAŠTITNA RADNA ODJEĆA

Članak 4.

Standardom zaštitne radne odjeće utvrđuju se sve komponente radne odjeće, njihov dizajn, svojstva, testiranja i certifikati.

Članak 5.

Opća norma za zaštitnu odjeću, koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj kao hrvatska norma je HRN EN 340:2004. Ona definira zaštitnu odjeću kao odjeću koja pokriva ili zamjenjuje osobnu odjeću, i pruža zaštitu od jednog ili više rizika koji mogu ugrožavati sigurnost i zdravlje osoba na radu. Ova norma se ne može koristiti samostalno, već isključivo u kombinaciji sa nekom drugom normom koja sadrži zahtjeve za specifičnim svojstvima odjeće sukladno razini potrebne zaštite.

Osnovni zahtjevi za zaštitnu odjeću prema HRN EN 340:2004 jesu:

- 1) Neškodljivost: zaštitna odjeća ne smije nepovoljno utjecati na zdravlje korisnika. Treba biti izrađena od materijala kao što su tekstil, koža, guma, plastika i drugi koji su dokazano kemijski prikladni. Materijali od kojih je izrađena zaštitna odjeća ne smiju za vrijeme upotrebe propuštati ili razgrađivanjem propuštati supstance za koje je poznato da su otrovne, karcinogene, mutagene, alergene, reproduktivno toksične ili na drugi način štetne.
- 2) Dizajn: odjeća treba biti dizajnirana i izrađena tako da, veličinom i oblikom što bolje prati dimenzije i oblik tijela korisnika, te da u svakom trenutku prati statičku i dinamičku morfologiju čovjeka. Dizajn zaštitne odjeće mora osigurati da prilikom očekivanih kretnji korisnika niti jedan dio tijela nije nepokriven te da postoji odgovarajuće preklapanje dijelova odjeće.
- 3) Udobnost: udobnost je subjektivan osjećaj i najčešće se definira kao odsutnost boli odnosno odsutnost neudobnosti. Zaštitna odjeća mora imati osobinu elastičnosti, te osiguravati udobnost pri svakom pokretu. Zaštitna odjeća treba biti dizajnirana na način da osigura elastičnost na točkama rastezanja kože na tijelu.
- 4) Označavanje odjeće: sva zaštitna odjeća mora biti označena oznakama osnovnog označivanja i oznakama specifičnog označivanja.

Oznake osnovnog označivanja moraju biti na hrvatskom jeziku, na samom proizvodu ili na naljepnici pričvršćenoj na proizvod, pričvršćene tako da su vidljive i lako dostupne, otporne na pranje i dovoljno velike da osiguraju dobru čitljivost.

Oznake specifičnog označivanja moraju sadržavati informacije o imenu i trgovačkoj marki, tvorničkoj oznaci tipa odjeće, tvorničko ime, oznaku veličine, broj specifične norme, piktogram (Prilog 1.) koji prikazuje specifičnu opasnost, dizajn odjeće, razinu zaštitnog djelovanja te upute o načinu održavanja.

Članak 6.

Sukladno ovom standardu zaštitna odjeća mora:

- zadovoljavati HRN EN 340:2004, Zaštitna odjeća -- Opći zahtjevi; odnosno slijednicu navedene norme
- zadovoljavati HRN EN 471:2008, Upozoravajuća odjeća uočljiva s velike udaljenosti za profesionalnu uporabu – Ispitne metode i zahtjevi; odnosno slijednicu navedene norme
- biti izrađena namjenski za zaštitu od očekivanih rizika i sama ne smije uzrokovati veće rizike za sigurnost radnika
- biti izrađena na način da je svaki korisnik može na jednostavan način pravilno prilagoditi prema sebi
- imati Izjavu o sukladnosti s odredbama Pravilnika o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme (Narodne novine 089/2010) i hrvatskoj normi (HRN) ako je tako propisano ovim standardom
- biti označena oznakom CE
- biti prikladna za čišćenje u servisu za čišćenje
- biti propisno označena.

ZAŠTITNA JAKNA

Zaštitna jakna mora:

- imati stupanj vidljivosti klase 3 (osim ako to Procjenom rizika nije drugačije definirano) sukladno EN 471: 2008 odnosno slijednici navedene norme
- biti narančasto-crvene boje (RAL 3024 – Luminous red) u kombinaciji s crnom bojom koja ne smije prevladavati prilikom dizajniranja
- osiguravati dobru zaštitu od vjetra (kao npr. Windstopper)
- imati kroj koji omogućava neometanu pokretljivost i koji je prilagođen radu na terenu
- biti izrađena od suvremenih materijala kao npr. Soft Shell
- imati kroj koji omogućavati nošenje pod zaštitnom bundom.

Materijal zaštitne jakne mora biti:

- namijenjen zaštitnoj odjeći,
- 87,5% poliester, 12,5% PU membrana ili slično,
- površinske mase 250 g/m^2 ($\pm 5\%$),
- otporan na prljavštinu (metoda testiranja AATCC 118),
- sa svojstvom brzog sušenja,
- vodootporan,
- hidrofilan/hidrofoban,
- otporan na prodiranje vodene pare klase 2 prema HRN EN 31092:2008 odnosno slijednici navedene norme,
- otporan na prodiranje vode original i $5 \times 60^\circ \text{C}$ prano klase 3 prema HRN EN 20811: 2003 odnosno slijednici navedene norme,
- otporan na trenje,
- otporan na rastezanje i trganje najmanje 700 N sukladno HRN EN ISO 13934- 1:2008 odnosno slijednici navedene norme,
- daljnje otporan na paranje najmanje 15N sukladno EN ISO 4674-A1:2003 odnosno slijednici navedene norme,
- otporan na utjecaj sunca,
- otporan prilikom održavanja na skupljanje i rastezanje od $\pm 3\%$
- otporan na pranje na najmanje 40°C .

Zaštitna jakna mora imati:

- ovratnik crne boje koji priliježe uz vrat (tzv. ruski kroj),
- zakapčanje sprijeda s patentnim zatvaračem otpornim na termičku obradu u praonici/kemijskoj čistionici,
- mogućnost reguliranja širine rukava na zapešću,
- donji porub na rukavima crne boje,

- na lijevoj strani prsa ušiveni džep s patentnim zatvaračem otpornim na termičku obradu u praonici/ kemijskoj čistionici,
- na svakoj strani dolje po jedan ušiveni džep s patentnim zatvaračem otpornim na termičku obradu u praonici/ kemijskoj čistionici,
- dijelove na ramenima i laktovima koji su izloženi većem trenju dodatno zaštićene zaštitom kao što je na primjer kevlar,
- donji porub jakne crne boje,
- na donjem dijelu u visini pojasa horizontalnu sivu retrorefleksivnu traku širine 5 cm,
- čičak traku za učvršćivanje po jednog amblema hitne medicinske službe u Republici Hrvatskoj iz Priloga 2. na svaki rukav na sredini nadlaktice,
- čičak traku za učvršćivanje amblema iz Priloga 2. na sredini lijeve strane prsnog koša (sredina unutrašnjeg džepa),
- čičak traku iznad unutrašnjeg džepa za učvršćivanje aplikacije s osobnim podacima djelatnika sukladno Prilogu 3.
- na leđima gore i na sredini otisnuti natpis HMS narančasto-crvene boje (RAL 3024 – Luminous red) na otisnutoj sivoj retrorefleksivnoj podlozi sukladno Prilogu 4.

Prilog 5. prikazuje skicu zaštitne jakne. Proporcije dijelova na skici nisu obavezujuće kao niti crno obojeni dijelovi.

ZAŠTITNA BUNDA

Članak 8.

Zaštitna bunda mora:

- imati stupanj vidljivosti klase 3 sukladno EN 471: 2008 odnosno slijednici navedene norme (osim ako to Procjenom rizika nije drugačije definirano)
- biti narančasto-crvene boje (RAL 3024 – Luminous red) u kombinaciji s crnom bojom koja ne smije prevladavati prilikom dizajniranja
- imati kroj koji omogućava neometanu pokretljivost i koji je prilagođen radu na terenu
- omogućavati nošenje radne jakne ispod nje.

Zaštitna bunda se može nositi s rukavima bez radne jakne ispod, s rukavima sa radnom jaknom ispod ili bez rukava.

Materijal zaštitne bunde:

- mora biti teško zapaljiv odnosno samougasiv (ugrađena zaštitna membrana poput nomex-a) sukladno zahtjevima EN 533: 1997 odnosno slijednici navedene norme, poželjan što viši indeks,
- s vanjske strane ne smije propuštati vodu, krv ili druge tjelesne tekućine i izlučevine (isto vrijedi i za kapuljaču),
- mora biti mikro-porozan i prozračan,
- mora pružati zaštitu od vjetra,
- mora pružati zaštitu od hladnoće i svih ostalih nepovoljnih vremenskih uvjeta sukladno zahtjevima HRN EN 342:2005 odnosno HRN EN 14058:2005 ovisno o Procjeni rizika,

- mora imati zaštitu od klimatskih utjecaja sukladno zahtjevima HRN EN 343: 2008 odnosno slijednici navedene norme
- mora biti anti-statički sukladno zahtjevima EN 1149 odnosno slijednici navedene norme.

Zaštitna bunda mora imati:

- zakapčanje sprijeda sa patentnim zatvaračem otpornim na termičku obradu u praonici/kemijskoj čistionici koji je dodatno zaštićen preklopom koji se zakopčava kopčama na pritisak,
- na vanjskoj strani sprijeda najmanje četiri našivena džepa s preklopom za držanje sitnog pribora i pomagala (zakopčavanje kopčama na pritisak),
- lijevi džep sprijeda na prsima prilagođen za učvršćivanje ručne TETRA stanice,
- s unutarnje strane džep s kopčanjem sa patentnim zatvaračem otpornim na termičku obradu u praonici/kemijskoj čistionici,
- rukave koji se mogu skinuti,
- rukave koji moraju imati mogućnost reguliranja širine u visini zapešća,
- donji porub na rukavima crne boje,
- ovratnik crne boje koji priliježe uz vrat (tzv. ruski kraj) s kopčanjem do vrha,
- zaštitnu kapuljaču koju je moguće složiti i zakopčati u okovratnik (kapuljača ne smije omogućavati prodiranje vode iza okovratnika),
- rubove rukava, zaštitne jakne, donje rubove dva donja džepa i preklope na svim džepovima u crnoj boji,
- dijelove na ramenima i laktovima koji su izloženi većem trenju dodatno zaštićene zaštitom kao što je na primjer kevlar,
- mogućnost reguliranja širine u visini pojasa i u donjem rubu,
- na donjem dijelu ispod džepova vodoravnu sivu retrorefleksivnu traku (s prednje i stražnje strane) širine 5 cm,
- na prednjoj strani iznad gornjih džepova vodoravnu sivu retrorefleksivnu traku sa dvije okomite sive retrorefleksivne trake širine 5 cm na krajevima koje se protežu do vrha ramena i produžavaju straga do sredine lopatica,
- na stražnjoj strani jakne u gornjem dijelu sive retroreflektirajuće trake širine 5 cm u obliku slova V čiji vrh završava na sredini leđa,
- iznad krakova slova V otisnut znak HMS narančasto-crvene boje (RAL 3024 – Luminous red) na vodoravnoj podlozi otisnutoj sivom reflektirajućom bojom,
- na rukavima u podlaktičnom dijelu po dvije vodoravne sive retrorefleksivne trake najmanje međusobne udaljenosti 50 mm širine 5 cm koje obuhvaćaju cijeli rukav,
- čičak traku za učvršćivanje po jednog amblema iz Priloga 2. na svaki rukav na sredini nadlaktice,
- čičak traku za učvršćivanje amblema iz Priloga 2. na sredini desnog džepa
- čičak traku na preklopu desnog džepa za učvršćivanje aplikacije s osobnim podacima djelatnika sukladno Prilogu 3.

Prilog 6. prikazuje skicu zaštitne bunde. Proporcije dijelova na skici nisu obavezujuće.

LJETNE ZAŠTITNE HLAČE